

Brüssel, 2.3.2021
COM(2021) 99 final

2018/0232 (COD)

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

**nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: määrus, millega luuakse
tollikoostöö programm „Toll“**

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

**nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: määrus, millega luuakse
tollikoostöö programm „Toll“**

1. TAUST

Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku edastamise kuupäev 8. juuni 2018
(dokument COM(2018) 442 final – 2018/0232 COD):

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse kuupäev: 17. oktoober 2018

Euroopa Parlamendi seisukoha kuupäev, esimene lugemine: 16. aprill 2019

Muudetud ettepaneku edastamise kuupäev: ei kohaldata

Nõukogu seisukoha vastuvõtmise kuupäev: 1. märts 2021

2. KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Toll aitab kaitsta liidu ja liikmesriikide finantshuve ning kontrollides ELi välispiirile saabuvat kaupa, kaitseb ta ka avalikkust terrorismi ning tervise-, keskkonna- ja muude ohtude eest. Alates 2016. aastast on tolli uus õigusraamistik liidu tolliseadustik. Liidu tolliseadustiku põhieesmärgid on teha lõpp paberipõhistele menetlustele ning digiteerida kauplejate ja tolli vaheline suhtlus. Liidu tolliseadustikku on võimalik täielikult rakendada ainult liikmesriikide tolliasutuste omavahelise, tolliasutuste ja muude asutuste vahelise ning tolliasutuste, kauplejate ja muude kolmandate isikute vahelise tõhusa operatiivkoostööga.

Kavandatud programmiga, mis on programmi „Toll 2020“ jätkuprogramm, toetatakse tollivaldkonnas tehtavat koostööd.

Tollikoostöö ja suutlikkuse suurendamine koosneb ühelt poolt inimestevaheliste võrgustike loomise ja pädevuse suurendamise meetmetest ning teiselt poolt infotehnoloogia (IT) suutlikkuse suurendamise meetmetest. Esimese valdkonna meetmetega lihtsustatakse heade tavade ja tegevusalaste teadmiste vahetamist liikmesriikide ja muude programmis osalevate riikide seas, keskendudes eeskätt projektipõhisele struktureeritud koostööle, mis võimaldab osalevatel riikidel teha koostööd sügavuti ja lõimitult, sillutades niiviisi teed tolliliidu edasiseks arenguks. Teine valdkond võimaldab programmist rahastada omavahel ühendatud tolli IT-süsteeme, sealhulgas üleeuroopalisi IT-süsteeme, ja taristut, sealhulgas kaubanduse ja tolli vahelise suhtluse digiteerimist ning tugevdatud riskijuhtimist, mis võimaldab liidu tolliasutustel saada täiemahulisteks elektroonilisteks haldusasutusteks ja toetab von der Leyeni komisjoni eesmärki viia tolliliit järgmisele tasemele.

3. MÄRKUSED NÕUKOGU SEISUKOHA KOHTA

Seisukoht, mille nõukogu võttis vastu esimesel lugemisel, väljendab täielikult Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni 15. detsembri 2020. aasta kolmepoolsel kohtumisel saavutatud kokkulepet. Selle kokkuleppe põhipunktid on järgmised:

- võtta tööprogramm vastu rakendusaktiga, lisades sellele mitu tööprogrammi lisatavat elementi. Suurem osa nendest elementidest on Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määruse (EL, Euratom) 2018/1046 (mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid)¹ kohaselt juba kohustuslikud;
- jätta määruse tekstist välja kõik viited tolli mitmeaastasele strateegiakavale, kuid mitte tunnistada kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta otsust 70/2008/EÜ tolli ja kaubanduse paberivaba keskkonna kohta (endine e-tolli otsus);
- komisjoni uus kohustus avaldada programmi raames rahastatavate Euroopa elektrooniliste süsteemide esialgne loetelu ja seda korrapäraselt ajakohastada;
- aruanne, mille komisjon peab delegeeritud volituste kohta koostama;
- programm kestab 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027;
- määrus jõustub selle avaldamise päeval ja seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Komisjon toetab kolmepoolsel kohtumisel saavutatud kokkulepet, mis sillutab teed uue programmi kiirele vastuvõtmisele. Programm aitab luua ajakohase tolliliidu, mille keskmes on ELi ettevõtjate ja kodanike huvid. Komisjonile valmistab jätkuvalt muret artikli 12 väljajätmine ja otsuse 70/2008/EÜ kehtetuks tunnistamata jätmine. Seepärast teeb ta selle kohta avalduse, mis lisatakse lõplikul vastuvõtmisel (vt punkt 5).

4. JÄRELDUS

Komisjon nõustub nõukogu seisukohaga, mis kajastab täielikult kokkulepet, mille kaasseadusandjad saavutasid 15. detsembril 2020.

5. LISA. KOMISJONI AVALDUS

„Oma ettepanekus võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse tollikoostöö programm „Toll“, tegi komisjon ettepaneku asendada ja tunnistada kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta otsus 70/2008/EÜ tolli ja kaubanduse paberivaba keskkonna kohta (endine e-tolli otsus). Otsus 70/2008/EÜ on tolli mitmeaastase strateegiakava õiguslik alus. Komisjon tegi ettepaneku kasutada määruse artiklis 12 otsuse 70/2008/EÜ asemel seda õiguslikku alust. Kompromissi saavutamise huvides ei ole komisjon vastu sellele, et määrusest jäetakse välja viited tolli mitmeaastasele strateegiakavale ja et otsust 70/2008/EÜ ei tunnistata kehtetuks. Komisjon avaldab kahetsust, et selle tulemusel ei saa ta täielikult täita oma kohustusi, mis tulenevad parema õigusloome tegevuskavast.“

¹ ELT L 193, 30.7.2018, lk 1.